

A V I S.

În localul de vânzare din „Hala“ de carne al Domnului Constantin Orghidan nr. 18 și 19 se vinde:

Carne de vită cu . . . 38 cr. kgr.

Carne de porc cu . . . 36 cr. „

Carne de vițel cu 48—52 cr. „

In fie-care și se poate capeta carne prospeta.

Rogându-mă de o cercetare numerosă sant cu

tota stima

Nicolae N. Stinghe,
arandatorul localului.

7-12

Tâmplăria pentru mobile de artă.

Subscrierul are onore a face cunoscut Onor. public, că au deschis un ATELIER DE MOBILE în orice fel de stil dela cele mai fine, până la cele mai simple.

Reparază ori și ce din acesta branșă.

Se află de vânzare și o garnitură pentru odă de dormit.

3-3.(18)

Christian Wölfkes,
Strada Porții nr. 11.

Indispensabil și neîntrecut. Efect sigur.

Articol universal, Export în toate țările.

CHIEF-OFFICE 48. CRIXTON-ROAD. LONDON S. W.

Cele mai sigure, mai bune și tota lumea laudate și căutate mijloace de casă de vânzare sunt

Balsamul A. Thierry farmacist

un mijloc de vindecare neajuns pentru boale de pept, plaman, ficat, stomac, și alte interne. Intrebuinat pe din afară

Mijloc de vindecare miraculos.

veritabil numai cel provădit cu marca colore verde Nonnenschutzmarke înregistrată în toate statele culturale, și cu capsula tipărită firma: **Allein echt.**

Producția anuă documentată 6 milioane de sticle. 12 sticle mici sau 6 sticle duble trimise franco cu posta 4 corone. — O sticlă cu prospect și însemnarea depozitului din toate țările lumii 1 coronă 20 bani.

Trimiterea se face numai după primirea banilor.

Alfia-Centifolia A. Thierry numită **Alfia miraculoasă**

mult căutată, renumită pentru efectele ei vindecătoare. Face operațiuni de prisos!

Cu acesta salbă sau vindecat un caries învechit de 14 ani, declarat de incurabil, de curând și o boală de ras învechit de 22 ani. Are efect antiseptic, alină durerile vindecă ranele de tot felul, înmoie, disolvă, trage din rană ori-ce corp strein — Un borcan costă 1 cor. 80 bani. — Se trimite numai după primirea banilor. La comanda mai mari se dă mai ieftin. Se produce anual 1000.000 borcane.

Despre amendoș mijloacele de vindecare se poate vedea o arhivă de atestate originale din toate țările lumii — Atrag atențiunea a se feri de falsificate și a fi cu atențiune că borcanele se fie provădute cu firma: **Apotheke zum Schutzengel des A. Thierry.** — Ude nu sunt depozit se nu se cumpere falsificate, ci se adreseze comanda direct la

Apotheker A. Thierry's Fabrik in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

(Liferant des österr. k. k. taatsbeamten-Verbandes.)

(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Deposit

de

LEMNE DE ARS

Drumul Gărei nr. 9.

Lemne de fag întregi (blane) sau ferestreite și crepate, duse acasă se capeta la subscrișii cu prețuri ieftine

ERNST JECKEL

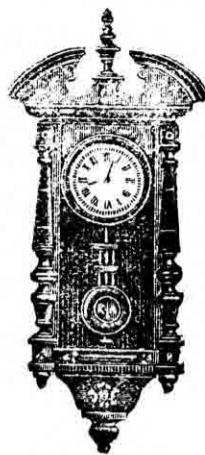
Str. Hirscher 19.
Telefon nr. 208.

JULIUS TEUTSCH

Drumul Gărei 9.
Telefon nr. 122.

Ciasornice de părete cu musică

este ultima novitate în fabricația ciasornicilor.

Aceste ciasornice în miniatură franțuzesci, are lungime de 69 cm. — Castenul este acurat ca desenul, din lemn de nuc natural, lucit, cu sculpturi a rite, și la fiecare oră cântă cele mai frumoșe marșuri și piese de dans.

Prețul numai 9 fl.

Tot acelaș ciasornic fără musică, dar care bate jumătățile și orele întregi, numai 6 fl. 80 cr.

— Se garantază mersul acurat pe minută. —

De ore-ce sunt ajustate foarte elegant, se poate considera ca o mobilă frumoșă.

— Se trimite numai cu rambursă. —

Dacă nu convine, se poate returna și se restituie bani, de aceea nu e nici un riscu.

— Catalog ilustrat despre lanțuri, inele, ciasornice etc. gratis și franco. —

JOSEF SPIERING,

VIENA, I. Bez. Postgasse nr. 2 K.

9-10.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, dacă fiecare cutlă este provădită cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioșe la stomac și pantece, în contra cărceilor și arelei la stomac, congestiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorrhoidelor și a celor mai diferite boale femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, se cresce mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutli originale sigilata Corone 2. —

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai, dacă fiecare sticlă este provădită cu marea de scutare și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de căcă. Prețul unei sticle originale plumbate, Corone 1.80.

Săpun de copii a lui Moll.

C-l mai fră săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a pelii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Corone 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădită cu marca de anărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL.

C. și P. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlaasee 9

Comanda din provinciă se efectuează dinio prin rambursă postală.

La depozite se se ceră anumit preparatele provădute cu ischimbare și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciștii Ferd. Jekelius, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Neșoiu, Teutsch & Tartler.

Fie-care econoamă și Mamă

vrednică este de felicitare, dacă, din considerare la sănătate, cruțare și bunul gust foloseste numai cafeaua de malată - Kneipp alui Kathreiner (veritabilă numai în cunoscutele pachete originale).

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfild & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelk Nachf., Anton Ooppelk.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII. Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERTIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifa și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața Trare. Târgul Inului Nr. 30, etajul I.
Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 corone. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 33.

Brașov, Luni-Marti 13 (26) Februarie.

1901.

Budgetul instrucțiunii publice.¹⁾

II.

(S) Cum stă lucrul cu conducătorii, așa stă și cu executorii planurilor lor.

La universități își dispută catedrele nise mediocrității, de regulă fi de ai profesorilor său alți protegiați, cari nu sunt în stare să însușească junimea ascultătoare pentru studii. Nepotismul și protecțiunea omoră spiritul și moralul. Din asta cauză nu aflăm aji nici o celebritate la universitățile ungurești, nici măcar maghiară (adecă numai de patrioți celebrați), necum europenă, ca odinioară. Pe calea uricisionii nepotism și a protecțiunii nerușinate, ce domnesce aji pe toate terenurile vieții publice, nici că sunt prospecte că vom avé cand-va. Spiritul junimei dela învățământul superior încă este infectat și deprimător: politizare necoptă, persecutarea și denunțarea colegilor de altă convingere și luptători pentru idealuri, pentru drepturi naționale, precum și brutalitate, chiar indecență față cu colegile lor sunt foarte rele recomandări pentru „flora națiunii“.

Profesorii dela gimnasia, îndopați cu fel de fel de abstractități, dér de loc nu constrinși a-se exercita în predare prin propuneri practice, nu deșteptă, ci mai mult îngreunază priceperea elevilor. Manuale pentru elevi scrise într'un stil mai nepotrivit pentru junimea gimnasială ca în Ungaria nu se află în totă lumea. Apoi șovinism grețos și îndopare cu limba maghiară până la nebuniă!

Firesce, că d-l Wlassics ca bun și de țără iubitor patriot, susține încă închiderea gimnasiilor slovace și îndopă gimnasiile nemaghiare esistente cu limba maghiară până la extrem; apoi în același timp nu lasă una cu capul a-se ridica alte școle medii cu limba de propunere nemaghiară: elevii nemaghiari sunt siliți déră, spre lauda seculului al XX-lea, a-și însuși mai întâiu o limbă străină, ca să pótă pricepe, ce li-se predă.

La preparandiile de stat asemenea nu se concrede dirigiarea unor bărbați destoinici și probați pe această carieră, ci protegiaților. Și mai rău stă lucrul la preparandiile pentru învățătore. Dirigiarea la aceste este — în contra legii — pusă în mâna unor femei, cari după firea lor nu sunt chiamate a da ele direcțiune și a conduce, ci a fi conduse.

Dér decă se dá conducerea în mâni de femei, de s'ar da baremi în mâna celor probate și cari sunt totodată meritate. Nici pomenire! La implerea unui post de directriță se pune în mișcare jumătate dieta și toate familiile potente. Acesta o sciu bine aspirantele și se îngrijesc în tot chipul de protectori. Firesce, că în concurența aceasta nu înving caracterere firme și capacitățile adevărate, căci aceste au slăbiciunea și

ambițiunea de a-se lăsa mai mult să se fâ aflate, și înving acelea, cari nu fac alegere în mijloce.

Numai la preparandia superiără a aflat cu cale până acum ministru a concrede conducerea spirituală unui bărbat și cea a internatului, precum prescrie legea, unei femei.

Preparandii superiöre au însă și călugărițele, d. e. cele din Calocia. In aceea a statului în Budapesta de abia pot intra cele mai escelente absolvente ale preparandiilor elementare, în acele ale călugărițelor — totă lumea. Caracteristic este apoi, că statul însuși își negligă elevele sale cele mai bune — decă n'au patroni — și aplică în școlele sale civile, ba și în preparandiile sale, eleve de ale călugărițelor, — decă au patroni, firesce.

Cu învățământul poporal stau lucrurile mai rău, decât cu toate cele premerse. Pe acesta îl omoră cu învățarea limbei maghiare, unde nu este nici un folos de această învățare, și cu politica prăstă șovinistică.

Inspectorii școlilor elementare sunt în cea mai mare parte tot felul de omeni, chiar și poștași, numai pedagogi adevărați nu. Nici nu se așteptă dela ei pedagogie, ci date statistice și — politică. Învățătorii din totă țera sunt, cum se scie, de multe feluri: învățător de stat, comunal, confesional, fundational, de ai reuniunilor etc. Aceștia sunt cei mai bine salariați, au diferite favoruri, chiar și prețuri scădute pe căile ferate. Ei își au și reuniunile lor, ba și „reuniuneregnicolară învățătorescă“ deosebită. Miniștrii antecesori lui Wlassics se speriaseră de îndrăznela adunărilor regnicolare învățătoresci de odinioară și ajutați de curentul șovinistic, au făcut „korok és rendek“ (staturi și orduri) și între învățătorii și astfel au paralisat cu desevirșire vocea acestei corporațiunii puternice care în alte împrejurări ar fi putut se influențeze asupra trebilor ponderose ale interesului obștesc pe terenul învățământului și ar fi putut se devină periculoasă omnipotenței guvernului.

Cum-că stau rău trebile învățământului poporal, pe lângă totă spolia din afară și pe lângă toate palaturile de școle ridicate maghiarismului prin orașe și sate, o dovedesce și împrejurarea, că în sute de școli cercetând de abia vei afla un elev său elevă, care să țină péna și mâna la scris în mod normal.

Prospectele, ce le face Wlassics pentru viitor, numai îmbucurătoare nu sunt. Ministrul o spune apriat, că el a favorizat și va favorisa și în viitor în privința instrucțiunii rassa maghiară. Noi și fără de această mărturisire adresată șovinismului „părinților patriei“ scieam, că ministrul toate, câte le scie, le face, ca de-oparte să se deștepte Maghiarii, de altă parte să nuse deștepte Nemaghiarii. Dumnealui lucră pentru introducerea iobăgiei spirituale, adecă face pe terenul instrucțiunii ceea-ce face colegul său Daranyi pe terenul agriculturii. Unul

lucră cu banii din visteria statului, la care contribuim și noi pentru aservirea spirituală, ér celălalt pentru aservirea materială a Nemaghiarilor. Ei ambii se trudesce a realiza față de Nemaghiari devisa — ce sémână cu aceea, ce-o aplicase cardinalul Kolonits în paguba Maghiarilor — a face pe Nemaghiari mai întâiu proști, apoi sëraci și în fine Maghiari.

Avem firma convingere, că precum nu s'a realizat devisa lui Kolonits față cu Maghiarii, așa nu se va alege nimica nici din ostenelele acestor doi miniștri „mântuitori de patriă“ îndreptate în contra naționalităților. Timpul lor și nisuințele lor întru realizarea unor idei, pe cât de neumane și imorale, pe atât și de absurde, vor forma pagina cea mai rușinosă în istoria Ungariei.

Foile jidovesce, cari țin tot-deuna cu cel mai tare și se silesc a storce favoruri și avantaje pentru rassa lor, preamăresce pe Wlassics și politica lui de instrucțiune, vestind *urbi et robi*, că școlele de stat aji-mâne vor estirpa elementele cele centrifugale, cari am fi noi naționalitățile. Maghiarii înșiși nu sunt prea încântați de isprăvile lui Wlassics și par a nu crede în infabilitatea mijlocelor și măsurilor lui. Chiar archișovinista „Magyarorszag“ își exprimă într'un articol de fond părerea, că e tot una de ce caracter este școla, numai să fiă bună și națională.

Cu condițiunea dintăiu că școla să fiă bună, consimțim și noi, dér observăm, că într'o școlă poporală bună nu se învață nimic, ce nu se pôte învăța cu succes practic. În școlele populare nu se învață nicăiri în lume limbă străine. Limba maghiară déră n'are loc în școlele populare nemaghiare, pentru-că cu învățarea ei se pierde numai timpul, fără de nici un folos.

Cu a doua condițiune, așa cum o pun și înțeleg șovinistii unguri, nu consimțim. Școla are chiamare umanitară, adecă de-a desvolta facultățile omului dăruite de Creator și nu de a-l instrăina pe om, — cum ar dori șovinistii — de nêmul și limba sa și a-l exploata în favorul unui nêmul și a unei limbă streine. Școla n'are chiamarea de-a face *ieniceri*, ci de-a face pe om deștept și priceput, lăsându-l apoi să se desvólte liber. Consimțim însă cu aceea, că școla are și menirea de-a face pe elev să jubescă țera lui și tot ce este în ea, și mai mult, decum se dedase acasă în sinul familiei.

Acesta însă nu se va ajunge așa, cum o vrêu șovinistii, instrăinând pe copil de sângele și limba sa, adecă făcându-l *ienicer*, căci *ienicerii*, precum arată istoria, nu au iubit și nu iubesc alta, decât pe sine; dér se pôte ajunge așa, decă țera va fi și pentru poporele nemaghiare adevărată mamă și instituțiunile ei scut și apărare pentru toate simțemintele lor, pe cât de naturale, pe atât și de nobile.

„Părinții patriei“, n'au decât să voteze legi și instituțiuni de aceste și să dea afară pe unii miniștri, cari

nu se sfiesc a lua în programul lor aservirea materială și spirituală a poporelor, cari îi susțin pe ei și susțin țera cu sudorea și sângele lor — și școla, într'acest nobil înțeles națională, este gata, dér fără de acesta și așa cum o înțeleg ei aji, ea nu va fi în vecii-vecilor.

Cu ficțiunea și cu neadevêrul, fiă îmbrăcate în haine cât de orbitore „patriotice“, nu poți merge departe. După legea eternei morale acestea trebuie să se dea de gol și de rușine și se și dau.

Efectul stărilor din Austria asupra Ungariei. Lui „Information“ din Viena i-se sorie din Budapesta următoarele: „Obstrucțiunea isbucnită din nou în „Reichsrath“, precum și scenele parlamentare turbulente din zilele acestea, au influența aici (în Budapesta) foarte deprimătoare. Se credea, că vor urma totuși în Austria raporturi normale. Deprimarea n'au putut'o resfrina nici cuvintele serioase, ce le-a adresat bătrânul monarch contelui Vetter. În cerurile guvernamentale (maghiare) au renunțat cu totul la speranța, ca cestiunile pendente între cele două state să pótă fi rezolvate în mod corespunzător pe cale legală. Aici sunt pregătiți, ca cestiunile acestea să fiă rezolvate unilateral. Pretensiunea tarifului vamal autonom câștigă și de și mai mulți aderenți și în urma încercăturilor autriaice se pregătesc bărbătesce pentru noiele alegeri. La Coloman Szell vin și merg fișpanii, cari primesc îndrumările necesare pregătirei alegerilor, cari cel mai târziu se vor face în Iunie“.

„Imperiu maghiar“. Sub titlul acesta publică „Bud. Hirnap“ dela 24 Febr. un lung articol, în care la început face aspre recriminări guvernelor ungurești, că: în Croația-Slavonia n'au cultivat sentimentele de amicitie cu Maghiarii, pe când se scie, că „sângele Maghiarilor și Croaților a curs vale pe câmpul răsboielor comune“; că în Serbia și România se prăpădesc miile de Maghiari și Sêuci, cari merg acolo, ba Ungurii din România pribegesc ca ordele de țigan (eziganyhorda); că Dalmația nu este încă nici aji a Maghiarilor etc. Supărarea, cea mai mare a lui „B. Hrl.“ este, că Bosnia și Herțegovina nu-s nici aji a Ungurilor, guvernele unguresci n'au făcut nimic pentru incorporarea acestor provincii la Ungaria. În loc ca Ungurii și Sêucii să fi trecut granița în România, mai bine ar fi fost să fi așezați prin Bosnia și Herțegovina, unde aji ar fi domni, ér nu slugile altora pe pământ „valah“. Nu s'a făcut și nu s'a luat nimic pentru cazul când storcându-se dela Europa imputernicirea incorporării Bosniei la Ungaria, Maghiarii să se pótă provoca la dorința Bosniacilor. Ar trebui, ca ei să începă d'a capo lucrarea, ce ar fi putut s'o desvîrșescă cu succes până acum. Apoi esclamă:

„Decă avem politică... atunci s'o și aplicăm. Să ridicăm stindardul politice imperiale maghiare. Să dăm nației maghiare ideal corespunzător avântului său sufletesc. Avem drept la Dalmația și Bosnia-Herțegovina. Și viitorul monarhiei pretinde să ne validăm dreptul acesta. Austria, omul astmatic, tușesce des. Separatiunea economică stă gata, o urmază separatiunea militară prin enunțarea apărării reciproce. Austria s'a

¹⁾ A-se vedé „Gaz. Trans. nr. 30 din anul curent“.

slăbit, numai Ungaria o poate întări... Dacă monarchia stă cu piciorul în Balcani, pulsațiunea ei este o necesitate vitală acolo; dacă trunchiul monarchiei, spinarea ei, Ungaria, ajunge cu brațele până la Adria și cu capul până la Viena: atunci acesta monarhia de formațiune nouă, pe baza puterii politice imperiale maghiare, poate privi la un viitor puternic și mare.

Apetitul lui „B. H.” e într'adevăr mare, cum vedem, setea după „gloria” și „mărire” e și mai mare, — dăr ore pută vor înghiți și mistui șovinistii bucatele, ce și-le pregătesc cu atâta predilecțiune în fantasia lor infierbântată?

Prelungirea indemnității bugetare. Foile ungueresci aduc scirea, oă guvernul se ocupă cu gândul de-a prelungi termenul indemnității bugetare, după-oa până la sfârșitul lui Martie nu se vor pută desbata proiectele de buget ale diferitelor ministere așa, ca ele să trecă și prin camera magnaților și să primescă până la 1 Aprilie și sancțiunea din partea coronei.

Din „Reichsrath”.

În ședința de alaltă-eri a „Reichsrath”-ului a fost erăși scandal. Pricină de oertă a dat o interpelațiă a lui Eisenkolb, în care se cuprindea un citat dintr'o broșură confiscată. Citatul acesta vatămă adănc regulele de spovedaniă ale ligurianilor și geme de obscenități. Președintele a adus înainte acest citat și de a-oi a pornit scandalul, al cărui erou a fost Wolf.

S'a cerut ședința închisă. Galerile fură deșertate, deputații își părăsesc locurile și se grupează în jurul băncilor ministeriale. Intre Wolf și deputații creștin-sociali se produc scene agitate. Clericalul Hagenhofer atacă și el pe Wolf, strigând *Los von Rom*.

La cestiune vorbește mai întâi polonul *Deidusicki*, protestând contra cetirei interpelației, apoi vorbește împotriva tragerii în discuțiune a cestiunilor religioase, oăci și așa camera e destul de agitată, și impută lui Wolf și soții, oă tirăsc religia și o calcă în picioare în parlament. Wolf intrerupe în contiun pe vorbitor și drepta oamerei isbuonesc în strigări șgomotose.

Wolf și contele *Komarowsky*, clerical polon, merg unul asupra altuia și lucrul era s'ajungă la încăerare, de cum-va n'ar fi intervenit clericalul polon *Pastor*, care a împiedecat pălmuirea.

După potolirea șgomotului se dă cetire interpelației pe când *Kathrein* protesteză energic, er o parte a centrului și *Polonii* părăsesc sala.

Președintele: Declar și eu, oă a-și merita imputările întregii lumi civilizate, decă a-și tolera, ca interpelațiă acăsta să se citească în ședința publică.

După mai multe scene furtunose se procede la votare și s'a decis, ca interpelațiă din cestiune să nu se tipărescă.

Din Camerele române.

În ședința de Lună, 5 Februarie v. c. a Senatului și-a dezvoltat d nul D. A. *Sturdza* interpelarea sa asupra politicei financiare a guvernului.

Șeful partidului național-liberal a cerut și de astă-dată să se facă economii în buget; a cerut înainte de tôte economii reale de cel puțin 20 milioane lei. Cheltuielile actuale ale bugetului, dișe, sunt de 238 milioane lei. Făcându-se acele economii de 20 milioane lei, cheltuielile se vor reduce la 218 milioane lei. Veniturile reale actuale, fără sporirile la vămii și țigarete, fără legea țucii, se urcă la 213 milioane. Trebuie deci o sporire a dărilor actuale de 5 milioane lei. Al doilea punct al programului nostru (al național liberalilor) este, dișe d-l *Sturdza*, să țintuim bugetul votat pe 1901—1902, — pe timp de o întrăgă legislațiune, adecă pe timp de patru ani, ca, după-oe am trăit răsfațați, să ne deprindem cu toții la o strimtorare îndreptătoare, însănătoșătoare.

Alte două puncte a programului sunt: escedente de vor fi, să fiă bine păzite, mai

departe: guvern și parlament să se țină de economii, oă să nu între din nou în dificultățile de ađi.

D-l *Sturdza*, recomandând un astfel de buget, a mai accentuat, oă cu ajutorul lui s'ar pută dobândi escedente, cu carl s'ar pută plăti datoriile făcute în cei doi an din urmă, fără ca să fiă nevoie de a înstrăina averile statului. Cu ocaziunea acăstei interpelări d-l *Sturdza* jăluindu-se, oă, ca ministru a fost calumniat de partidul conservator și acusat de trădare, făcū însuși un aspru rechetitor partidului conservator, ridicând acușățiuni în deosebi contra guvernului conservator în cestiunea fanului, afacerii *Hallier*, a procesului intenat pentru comision la Paris ș. a.

La interpelarea acăsta i-a răspuns președintele consiliului d-l *P. Carp*, care, „lăsând la o parte” cāte-va puncte pline de amărăciune din cuvântarea d lui *Sturdza* și scuțându-l, oă a avut multe amărăciuni de 40 de ani, de când dișe, oă lucrează pentru țeră, trece la politica sa financiară.

D-sa, dișe d-l *Carp*, a resumat politica sa financiară în cuvântul „economii”, dăr decă acăstă politică nu consistă, decăt în economii, atunci fie-oare din cei 5 milioane de Români ar fi în stare să îndrepteze finanțele țerii.

Sunt însă necesități isvorite din diferitele nevoi ale țerii, nevoi ale mândriei naționale, nevoi pentru progresul națiunii.

Vorbiți de economii, dăr decă ați reduce armata, ați servi țera, s'eu din contră? Decă ați reduce școli, a-ți aduce vr'un serviciu, s'eu din contră? Acum 25 de ani aveam un buget de vre-o 90 milioane, decă ne mântineam la acea cifră, aveam ađi cāte-va regimente, nu patru corpuri de armată; aveam cāte-va licee necomplete; și același lucru e pentru tôte instituțiile. Am avut cu toții, conservatori și liberali, un buget ordinar și unul estra-ordinar, fiindcă nu puteam face față cheltuelilor dezvoltării statului cu resursele ordinare. Acum nu se mai potă merge cu bugete estra-ordinare. S'au găsit rezerve spre a se plăti creditorii din străinătate. Nu există nici un stat, care să-și fi permis luxul a-și e-oca capitalul într'o flotă comercială, s'eu într'o rezervă de Bancă Națională. Guvernul va recurge și la alte disponibilități spre a face față unor datorii. D-l *Sturdza* de va veni la guvern, nu va pută face altfel. În ce privește cestiunea bugetului, dișe, oă a făcut economiile cele mai mari posibile la tôte ministerele, mai departe nu potă merge. Avem altă îndatorire noi în țera asta, decăt să tăiam și să reducem. În ce privește proiectele sale de impozite, dișe d-l *Carp*, oă-i nedrept a să cere dela densus să îndrepteze greșelele altora, fără a i face să suferă puțin pe cei, carl le-au comis.

A urmat o replică a d-lui *Sturdza*, la care a răspuns ministrul domeniilor N. *Filipescu*.

* * *

În ședința Camerei din 6 Februarie v. deputatul *Barbu Păltineanu* a interpelat asupra situațiunii primului-ministru față cu partidul conservator în urma celor petrecute la Senat. A diș, oă interpelarea d lui *D. Sturdza* a fost mai mult un rechetitor contra partidului conservator cu o estra-ordinară nestăpânire de limbaj. La acest rechetitor d-l prim-ministru *Carp* n'a spus, decăt cāte-va cuvinte. Bine a făcut, omițând de-a răspunde la acușățiuni. Amintesc luptele de odinioară contra guvernului *Sturdza* în cestiunea națională, care, dișe, n'a fost o glumă și dișe, oă guvernul unui partid trebuie să-și apere partidul și decă nu o face, însămnă, oă nu e legătură de rudenii între guvern și partid.

Prim-ministru *P. P. Carp* spune, oă decă nu a răspuns la cestiunile sulevate în interpelarea d-lui *Sturdza* înafară de cestiunea financiară, a făcut'o pentru-că a voit să rămână la obiect. A fost interpelat în cestiunea financiară, a răspuns la acăsta. În ce privește răspunderea trecutului, dișe, oă atunci când s'a făcut înțelegerea între ambele grupări conservatoare, d-sa (*Carp*) a declarat șefului partidului: „înțeleg să împărțim greutățile viitorului, însă nu și res-

punderea trecutului”. Și d-l *Cantac* zino a răspuns, oă același lucru îl înțeleg și d-sa.

D-l *Tache Ionescu* spune, oă primul-ministru trebuia să vorbească, oă s'a tratat de onărea partidului conservator, ba s'a atacat chiar parlamentul, care înainte o'un an votase cu aclamațiune soluțiunea rentei și parlamentul, cel puțin, trebuia apărat. Decă tăcem, când d-l *Sturdza* spune, oă a fost calumniat, noi, carl l'am răsturnat tot-mai pe cestiunea națională, lăsăm să se creadă, oă ne am bucura de putere ca de fructul unei crime și în acest cas nu mai putem sta la guvern. Trecutul partidului conservator trebuie să rămână întreg.

D-l N. *Filipescu*, ministrul domeniilor dișe, oă a vorbit și d-sa în Senat, dăr numai la cestiunea financiară, desprețind atacurile ce le-a arus d-l *Sturdza*. Noi am desprețuit acele atacuri, fiindcă șoim, oă șuntem de-acum uniți și nu potă prinde intriga între noi.

După un schimb de vorbe între d-l *Filipescu* și d-l *Palladi*, discuțiua se închide.

SCRIRILE DILUI.

— 12 (25) Februarie.

Consistoriu plenar în Caransebeș. Sâmbătă în 10 Febr. — serie „F. D. — s'a ținut Consistoriu plenar în Caransebeș. După ședința consistorială, presidată de P. S. Sa Domnul Episcop diecesan *Nicolae Popea*, și în care ședință s'au luat decise de însemnătate pentru viața noastră bisericescă, asesorii consistoriali au fost oșpeții P. S. Sale. Oșpeții intruniți la masa P. S. Sale, aducându-și aminte de ziua memorabilă 17 Febr., o di, care cu $\frac{3}{4}$ de veac înainte a dat nascere capului diecesei noastre, oșpeții prin rostul P. O. D. protopresbiter al Lugoșului *Dr. G. Popovici* cu cuvinte elocvente, eșite din inimă nefățărătă, își exprimă sentimentele lor de stimă și venerațiune față de iubitul lor cap bisericesc pentru meritele sale pe terenul vieții noastre bisericesci. P. S. Sa, adănc emoționat, cu cuvinte părintesci mulțămesc pentru neașteptata manifestațiune de iubire și alipire, arătându-și sentimentele inimei sale părintesci pentru diecesa noastră.

Persecuțiunii în Bucovina. Redactorul responsabil al „Deșteptării” din Cernăuți, d-l *Atanasie German* a fost incurcat într'un proces de presă din cauza unei notițe nevinovate, în care se combătea numirea învățătoarei *Charlotte Prelipczan* ca directoară a școlei de fetițe din Cămpulung. D-l *German* fū condamnat înainte Curții cu jurați la două luni arest și purtarea șpeselor procesului. D sa a înaintat recurs de nulitate la curtea de casașiă din Viena. — „Deșteptarea” serie: *Bar. Bourguignon* momentan nu e în țeră. Dăr spirital s'eu planeză victorios asupra acestor plauri. Confiscările, prigonitorile, condamnările curg puhoi. Lună a fost confiscat dișarul „*Buk. Post*”, care a îndrăsnit să apere pe Români. Articolul a fost confiscat dela cap și până în talpi. Și propozițiile, în carl nu se dișe, decăt oă Români sunt un popor leal și dinastio, n'au fost cruțate de terorismul censurei. Cum, nu mai e iertat să șpunem, oă șuntem Austriaci bun? Acăstă nesuferită stare de lucruri, în care ne aruncă *gub. bar. Bourguignon*, nu potă șfiri, decăt rēu, și anume pentru cei ce o provocă — pentru *bar. Bourguignon* și elica sa lipsită de oi ce simț. Și procesul ultim în contra redactorului nostru d-l *German* cu straniul s'eu rezultat, e un efect, care s'a putut obține numai în atmosfera contagioasă a erei *Bourguignon*.

Comitetul macedonean condamnat la mörte pe principele Ferdinand. Din *Sofia* se anunță, oă comitetul macedonean începe să lucreze acum în felul nihilistilor. În ultima ședința membrii comitetului au decis cu majoritate de voturi mörtea *principelui Ferdinand*. A doua di sentința de mörte a fost aflată pe masa de scris a principelui. Se mai dișe, oă cu executarea sentinței au fost însărcinați membrii din *Ruscio* și *Salonic* ai comitetului.

Un nou atentat bulgăresc. Cu 3 dișe înainte, — scrie corespondentul din *Ruscio* al „Gazetei Macedoniei” — a avut loc în orașul nostru un atentat. Victima a fost un bun Român din localitate, anume *Steriu Nicolof* diș și *Gușu Niculescu*, originar din *Magorova*. Dela acest Român comitetul ceruse prin agenții șei, ca să achite 10 acțiuni a 50 de lei. Românul l'a răspuns, oă nu e în stare să plătescă acăstă sumă. Apoi comitetul și-a indeplinit formalitățile, trimițându-i scrisori anonime, prin care îl soma, oă decă nu va achita acțiunile, va fi pedepsit cu mörte. Curajosul Român însă nu dede cātuși de puțin atenție amenințătorilor. Acest fapt a indignat pe comitetul local, care puse 3 bandiți plătiți, ca să-l omöre. Într'o sēră, pe când d-l *Niculescu* se întorcea dela prăvălie acasă, fū apucat de 3 indiviđi, carl s'au năpusit asupra lui și l'au șuopit în bătăi cu omegele. La țipetele desperate ale lui *Steriu* bandiții o luară la fugă; er bietul Român fū transportat acasă într'o stare förte rea. Nu se șeie, decă va scāpa cu viață s'eu nu. Poliția locală, sub ochii căreia s'a șevășit atentatul, n'a putut încă să prindă pe bandiți.

Casina română din Blăși. „Unirea” din Blăși serie: În 17 Februarie la örele 10 a. m. și-a ținut casina română din loc a V-a adunare generală. În raport cu anii trecuți, a fost destul de bine cercetată. Adunarea a fost deschisă de cātră președintele casinei, d-l canonic *Dr. Aug. Bunea*, care constatând cu bucurii avēntul, ce l'a luat casina română de când este în noul local și cerēnd sprijinul membrilor și pe viitor, inehiă cu dorința, ca casina să devină focalul v. eșii social-culturale din Blăși. Din raportul general al comitetului ținem să relevăm aranjarea a cinci serate literare și inițiatiua comitetului casinei la aranjarea festivităților, carl au avut loc în Blăși cu ocaziunea jubileului ducentenar al unirii. Numărul membrilor este: 1 fondator, 11 pe viață, 44 ordinar, 6 estra-ordinar și 9 ajutători. Biblioteca dispune de 42 volume și 20 jurnale și reviste. Averea casinei cu finea anului 1900 face în numărar 590-19 coröne afară de mibiliar; er „Fondul *Iuliu Mihalyi*” 126.40 coröne.

Regele Eduard al Angliei a plecat alaltă-eri s'era din *Port Victoria* spre *Germania*. El nu va merge în *Berlin*, ci la *Friedrichshof*.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat: dela direcțiunea institutului de economii „*Bocșana*”, din *Bocșana* montană: 10 cor. Suma intrată se chiteză cu mulțămită. — Direcțiunea școlei medii gr. or. române.

Limba englesă în școlele germane. Se anunță din *Berlin*, oă ministru de instrucțiune *Studt* a declarat în comisiunea bugetară a parlamentului, oă ținēnd cont de pretensiunile timpului, are intențiua de-a intro luca limba englesă ca studiu facultativ s'eu chiar obligator mai ales în gimnaziile din ținuturile apusene ale imperiului.

Natalia la mormēntul lui Milan. „*Kel. Ert.*” primesce din *Belgrad* șeirea, oă regina *Natalia* ar fi scris unei prietene, oă va asista la *Requiem*-ul, ce se va celebra acūși în claustrul din *Crușodel* în amintirea lui *Milan* și oă va depune cu ocazia acăsta o cunună de argint pe mormēntul lui *Milan*.

Cunună cu mörte de om. Din *Vidrasu* ni-se scrie: *Duminecă* în 17 l. c. ținērul *George Pais* cu ținera *Maria Popșior*, s'au cununat în biserica gr. unită din comuna *Nirașteu*. La cunună între alți mulți au fost de față și ținerii *Alesandru Oprea*, *Alesandru Mogoș* și *Ioan Botoș*. *Alesandru Oprea* a avut la sine un pistol, ce l'a fost cerut dela bētrānul *Szatmări*. Acăsta dāndu-i pistolul i-a spus, oă arma e încăroată cu alicce și să nu mērgă cu ea încăroată la oșpēt, ci s'o descarce. *Oprea* însă n'a descroat'o, ci s'a dus cu ea la cunună încăroată cum a fost. După-oe au eșit dela cunună, înainte bisericeii *Oprea*

voit să pușce cu pistolul, d'acela nu s'a descărcat, atunci Alesandru Mogoș a luat pistolul dela Oprea să vadă din ce cauză nu se descarcă, și cum a tras de cocoș, l'a scăpat pe capsă, pistolul s'a slăboșit și amputura a nimerit pe tinerul Botoș Iuon la piept. După pușcătură tinerul a mai pășit 70 de pași, unde apoi a oădut jos, de unde l'au dus acasă și în 10 minute a murit. Pe Oprea și Mogoș i-au dus gendarmii la judecătoria cerouală în Târgul-Mureșului, de unde după ascultare i-au pus pe picior liber. Ar fi de dorit, ca spre evitarea acestui fel de nenorociri juđii comunali se oprăscă strict umblarea cu pistolele pe la oșpețe.

In balon peste Marea Mediterană. Un plan foarte îndrăzneț se ocupă de prezentul aeronautil franceș, contele De la Vaux. El adevăc are de gând să treacă peste Marea Mediterană, dela Marsilia până la Algeria, într'un balon. Contele are de gând să plece în luna Iunie și deja de pe acum a început să și facă pregătirile de voiaj. Sub controlul lui se lucră la balonul, cu care va întreprinde periculoșă călătorie. Cu deosebire aeronautil așteptă cu mare încordare rezultatul călătoriei contelui De la Vaux.

Cum fac Englesii rășboiul. De curenđ s'a reîntors din Transvaal inginerul suedian Lindvall, care a lucrat în minele de aur aprăpe de Iohannesburg. Numitul inginer ca martor ocular descrie acum în „Kreuzzeitung“ modul cum se pōrtă Englesii față de Buri. Înainte de ce Englesii ar fi ocupat acel ținut, între locuitor nu se simțea de loc, că ei pōrtă rășboiul. După intrarea Englesilor în Iohannesburg, de odată s'au schimbat tōte. Soldații au jefuit totul, așa că în scurt timp nu se mai ațiau de ale mânăcrii, și mulți omeni muriau de foame. La întrebarea, decă Englesii dau foc caselor, ăr pe femei și pe copii îi alungă, Lindvall răsponse: Scirile, cari au vestit acestea, nu sunt esagerate. În Transvaal omul nu vede acum ața, decăt ruine. Pot afirma, că 78% din casele Burilor au fost aprinse la ordinul lui Kitchener și miseria și flămânđrea copiilor, femeilor și bătrânilor nesutitți, dă un aspect sfișietor. Nu rare-or-i pōte vedea omul pe drumul țării omeni flămânđi, cari consumă carnea vreunui animal de jug, care deja a început să se descompună.

Mărci postale pentru soldați. În Germania deja de mai mult timp se împart soldaților câte 2 mărci postale pe lună, pentru ca să pōtă scrie acasă. Lucrul acesta vrău să-l introducă acum și Francesii.

Reuniunea de cetire și cântări din Coștea arangiază un concert împreunat cu teatru și petrecere de joc Sâmbătă la 17 Februarie (2 Martie) 1901. cu ocașiunea ramului sântei bisericii Sântul m. martir Teodor Tiron, în localitatea școlii. Locul I. I corōnă, locul II. 80 bani, locul III. 10 bani Venitul curat este destinat pentru fondul reuniunii. Suprasolviri și oferte mai mōșne se primesc cu mulțumită și se vor publica pe cale d'istică. Începutul la 8 oșe ora.

Program: I. Concertul: 1. României fraților mei, cor mixt de I. Costescu. 2. Ungar și oșas, cor bărb. de L. Tănăsescu Luna lui Maiu, cor bărb. de C. G. Pomborescu. 4. „Candidatul Linte“ s'eu „rigurosul teologilor“ Comediă în 2 scene pentru două coruri și soli de C. G. Porumbescu. II. Teatru: „Un leu și un zlot“ comedie într'un act, lăcolisare de D. R. Romanți.

Urmăză apoi petrecere de joc.

Avis. Farmacia „la ângerul păzitor“, d-lui C. Schuster din Brașov, a trecut în posesiunea d-lui Engen Neusădter.

Catastrofa unui vapor. Din New York se telegrafăză, că vaporul american „City of Rio de Janeiro“ în calea sa din China s'a isbit pe o negură dēsă, aprăpe de San-Francisco, de-o stâncă atât de pușnic, încât după 20 minute s'a cufundat. Pe vapor se ațiau 243 de călători, dintre cari 122 s'au înecat (între aceștia au fost 19 oficeri). Cea mai mare parte a călătorii-

lor au fost din Asia. Între cei înecați se ația și consulul american Wildman, dimpreună cu soția și copiii săi. Word, căpitanul vaporului, stetea pe bord și după-ce vaporul se cufundă tot mai mult, el se urcă pe podul comandantului, de unde dădea porunci, până în fine dispără și el dimpreună cu vaporul în valurile Mării. Pe vapor erau încărcate mărfuri în valōre de peste 1½ milioane dolari, între cari se ațiau și 600,000 mărci în aur. Vaporul „City of Rio de Janeiro“ era proprietatea societății de navigație din New-York. Se vorbeșce, că între cei înecați s'ar ația și consulul american dela Hamburg, dimpreună cu fiul său.

Rectificare. În mulțamita publicată în nr. de Duminecă pagina 4, colōna 2, rēnd. 14 în loc de „l'au cercetat și consultat“ este a se ceteri „l'au cercetat și consultat“.

Din Treiscaune.

— Februarie 1901.

Onorată Redacție! Constituindu-se în vara trecută despărțământul „Asociațiunii“ pentru comitatele Treiscaune și Ciuc, în care părți elementul românesc așa de greu se pōte mișca și afirma, fără a nu fi suspiționați conducătorii pentru fi-țe intruire, — a urmat cătră finea anului es-pirat organizarea de agenturi, de-ocamdată în *Arpătac și Brețcu*.

În aceste două centre, prin stăruința neînteruptă a d-lui profesor N. Bogdan din Brașov, s'au înființat și *bibliotecă populară* constatătoare din câte 100 esemplare cărți de cuprins foarte potrivit pentru dezvoltarea gustului de cetit și a conșciinței naționale în popor. E pe cale a-se completa biblioteca Nr. 3 și pentru centrul Covasna, unde încă se va înființa agentură și după-aceea la Tulgheș în comitatul Ciuc, într'un căt Românii de pe acolo vor arăta cel puțin pe viitor vr'un interes față de „Asociațiune“.

Bibliotecile acestea, la indemnul și neobosita stăruința a numitului d-n profesor, s'au înființat prin următoarele dărui frumoșe în bani și cărți:

1) Dela On. direcțiune a institutului de credit și economii „Albina“ 200 cor. 2) D-l Dionisiu Făgărășan, prof. Brașov 10 cor. 3) D-l Iosif Pușoiariu, avocat Brașov 5 cor. 4) Dela d-l Dr. Iancu Meșian mare proprietar Zărnești 20 cor. 5) N. N. 20 cor. 6) D-l Andrei Bărsăneanu profesor Brașov 39 volume. 7) On. comitet central al „Asociațiunii“ 14 volume.

În numele despărțământului imi țin de plăcută datorința a exprima cea mai adēncă mulțumită Onoratorilor corporațiunii și marinimoșilor domni pentru ofrandele cu cari au contribuit la înființarea acestor bibliotecă populară în Sēcuișce.

D. Coltofeanu,
prof., direct.

Rășboiul din Africa sudică.

Un nou desastru al Englesilor.

Ne aducem aminte, că înainte cu vreo dece zile foile englese umpluseră lumea cu sciri despre situația gravă în care ar fi ajuns comandantul suprem al Burilor Louis Botha. Se șicea atunci, că Botha a ajuns să fiă impresurat și strimtorat din tōte părțile de cătră Englesii și că capitularea lui e ca sigură. Botha era strimtorat, cei drept, în partea oșică a Transvaalului și nu avea cale liberă, decăt la nord spre linia ferată Delagoa.

Dilele trecute generalul French a trimis pe Smith-Dorrien, ca să taie și acest drum de retrăgere al Burilor, d'ăr Englesii au pășit'o rău. Atât scirile private, cât și scirile sosite la ministerul de rășboi din Londra spun următoarele:

Londra, 23 Februarie. Toți corespondenții de pe teatrul rășboiului sud-african constată unanim, că comandantul suprem bur Botha a prins pe generalul engles Smith-Dorrien dimpreună cu armata sa de 2000 omeni. Ministerul de rășboi spune de-ocamdată numai, că Smith-Dorrien a suferit o mare înfrângere și a pierdut mulți omeni. Telegrame venite însă

dela însuși generalul French confirmă în tōtă estensiunea ei scirea despre catastrofa armatei englese, și recunosc fără încunjur, că în 17 Februarie Smith-Dorrien s'a încurcat lângă Wonderfontein în luptă cu Buri, luptă, ce s'a sfirșit cu aceea, că a fost silit a-se preda cu cei două mii de omeni ai săi. Telegrama adaug, că Smith-Dorrien a oădut din propria sa greșală în cursă și că Buri l'au surprins în așa chip, încât nici că se mai putea gândi la scăpare. Amēnunte n'au sosit încă desore desastrul acesta și din scirile de până acum se șice numai, că generalul French a însărcinat pe Smith-Dorrien, ca cu cei 2000 de soldați ai săi, să închidă cercul, ce voia să-l tragă French cu alte 6 colōne în jurul lui Botha. Smith-Dorrien a și plecat și în 16 Februarie a sosit la Wonderfontein, unde voia să petrecă nōptea, pentru-ca a doua și dimineța să-și continue drumul. Peste nōpțe însă Buri au năvălit asupra armatei sale cu atăta forță, încât o parte din colōna englesă a ridicat stēgul alb. Altă parte a resistat cât-va timp, d'ăr vedēnd comandantii, că nu mai este scăpare și că deja la primul atac au cădut 28 și mulți fură răniți, ei s'au predat.

Buri li au luat Englesilor tōte tunurile, pușcile, muniția și cari și după-ce au desbrăcat pe Englesii de uniformă până la cămașe, i-au lăsat în scirea Domnului, mai înainte înșe făcēndu-i să jōre, că nu vor lupta mai mult în contra Burilor. Ministerul engles de rășboi a destituit din postul său pe Smith-Dorrien.

Londra, 23 Februarie. Ministerul de rășboi a primit numai sciri rel de pe câmpul de luptă. Afară de scirile despre desastrul lui Smith-Dorrien, a mai primit sciri despre o altă catastrofă. Lord Kitchener încredințase pe generalul Methuen să curețe Transvaalul vestie de Buri. El însă a suferit o mare înfrângere și fū silit ca cu cea mai mare grabă să se retrăgă până la Iohannesburg. Kitchener însuși raportăză, că Buri au desfășurat o mare rezistență, d'ăr că în fine totuși au fost scoși din pozițiunile lor de luptă. În realitate lucrul stă înșe așa, că *Buri au atacat lângă Hartebesfontein armata lui Methuen și au bătut'o strășnic.* Englesii au pierdut 12 oficeri și 72 soldați, afară de acesta 30 din ei au fost prinși.

Din De Aar se anunță, că Buri, cari au năvălit în Capland, s'au reîntors ărăși în Oranje.

Dela Soc. acad. „România Jună“.

Dilele acestea am primit raportul anual al Societății academice social-literare „România Jună“ din Viena pe anul al XXX-lea administrativ: 1 Noemvrie 1899 până 31 Octomvrie 1900.

În partea generală a raportului se face o statistică a membrilor societății dela întemeierea ei și până astăzi, din care vedem, că în 1874/75 au fost mai mulți membri (88). Anul trecut numărul lor a fost de 41. Se arată apoi momentele mai importante ale vieții „României Jună“ în anul es-pirat. La primul loc se amintēșce despre mōrtea lui Nicolae Dumba, care a fost un mare binevoitor al Societății, apoi despre jubileul I. P. S. Sale Metropolitului Dr. V. Mihalyi, căruia — fiind membru onorar și fondator — Societatea i-a es-primat omagiile sale și căldurōșe urări de fericire. Continuând raportul spune următoarele:

Pe teren social „România Jună“ a prestat în anul acesta rezultate foarte frumoșe. Evenimentul anului a fost petrecerea din 2 Martie, aranjată sub protectoratul fie-iertatului Nicolae Dumba, una din ultimele petreceri la cari i-a fost dat să asiste Prin un succes moral splendid și prin un succes material neașteptat, a trețit în inimile nōștre speranța, că ne va fi dat ărăși să ajungem timpuri ca a-eele, când balurile „României Jună“ erau eveniment pentru cercuri foarte largi și distine — atât de aici din Viena, cât și de pe a să. Accentuând, că afirmarea individualității naționale pe teren social a fost în viața societății nōștre tot-dēuna un motiv, pentru care cu toții în trecut, ca și în prezent ne am însuflețit de-opotrivă, fie-mi permis a observa, că stăruințele urmate pe cale so-

cială și prin mijlocirea legăturilor influente, au contribuit pōte tot atăta la ridicarea Marșarilor acolo, unde îi vedem ajunși.

Succesul oricārei petreceri în stil mai mare, care se aranjăza în Viena, a fost și este legat de numele d-lui Dr. Sterie Ciurcu: și ne împlinim o datorința plăcută mulțamindu-i și din acest loc pentru amabilitatea cu care a primit și cu această ocașiune presidul de onōre al petrecerii, și pentru stăruințele, ce D-sa a pus pentru reușita aceleia. Tot așa primăscă și d-l president al comitetului arangiator, Dr. Alesandru de Vajda-Voevođ, cât și d-l vice-president Cesar B. Popovici espre-ia mulțamitei nōștre. Tot aci țin să amintesc, că d-l S. Popovici ni-a pus la dispoziție cu o rară generozitate mai multe covōre frumoșe persiane pentru decorarea salei.

Memorabila și de 3 (16) Maiu a fost serbată în anul acesta prin o excursiune. Timpul nefavorabil ni-a fost în contra; d'ăr cercul mai restrins, care s'a adunat, a serbat în mod frumos memoria sântă a acestei zile. S'an ridicat cuvēntări entusiaste, s'a făcut istoricul glorioșei epoci, însuflețindu-ne inimile prin reamintirea celui mai splendid din puținele momente luminōșe ale istoriei nōștre.

La începutul anului școlar nou, societatea „România Jună“ a arangiat o seră de cunoștință, unde au fost introduși tinerii nou veniți la Viena în sinul societății române vieneșe. A participat în număr frumos colonia română, pentru-ca îi aducem aci espreștiunea recunoștinței nōștre.

Afară de aceste amintim convenirile sociale ale coloniei române din Viena, unde membrii „României Jună“ au contribuit tot-dēuna la reușita bună a acelor. Meritul, de a fi intrunit pe toți Românii din Viena, aruncați din tōte unghiurile țării românescă în marea străinătății, îi revine d-lui colonel A. Lupu. Când am vedut tōtă suflarea românescă din Viena, fără deosebire de rang și clasă, adunată pentru prima-dată la un loc, și am vedut că suntem într'un număr frumos, încât abia ne cuprindea sala, și toți aprinși de același dor puternic, de dorul după o viață românescă, suntem convinși că toți cei de față au fost pētrunși de un sentiment de încurajare și speranțe noue. Far' de a voi să detrag ceva din meritul prestațiunilor, cari au îmbogățit programele acestor conveniri, observ că pe lângă acestea dorul de a ne cunoșce unii pe alții a contribuit far' de îndoială într'o măsură considerabilă la succesul acestor conveniri. — ăr acum, când suntem tre-cuți peste acestea, fie-ne permis a da espreștiune speranței nōștre, că d-l colonel Lupu, care obosese într'un mod atât de meritos pentru binemersul coloniei române vieneșe, cu obicnuita fineță va sci să ație și în viitor motive de interes general pentru tōte elementele eterogene, pe cari le-a intrunit, ca astfel pe temelia pusă să se pōtă zidi o clădire frumoșă și măreță.

Ca societate literară „România Jună“ a ținut 2 ședințe literare, în cari s'au cetit 4 lucrări originale. Din biblioteca societății s'au împrumutat 206 opuri, parte în limba română, parte în limbă străine.

Starea averii societății era la finea lui Octomvrie 1900 următoarea:

1) Fondul neatacabil: cor 32516.20. 2) Fondul de rezervă cor. 916.90. 3) Fondul disponibil cor. 945.50 4) Fundațiunea jubilară cor. 8269.29. Suma: cor. 42647.89.

La finea lui 31 Octomvrie 1899: 1) Fondul neatacabil cor. 32506.20. 2) Fondul de rezervă cor. 900.—, 3) Fondul disponibil cor 688.55. Fundațiunea jubilară cor. 6285.46. Suma: cor. 40380.21. Escedent cor. 2267.68.

Suma totală la 31 Octomvrie 1900: cor. 42647 89 bani. Inventariul cor 980; Musicalii cor. 320; Esemplare din Almanachul II. cor. 220; De încassat pentru almanachuri vândute cor. 137 80 bani; „Din scrierile lui Petru Maior“ cor. 41. Avereă totală: 44346 cor. 69 bani.

DIVERSE.

Cum își trece omul viața. Un om care trăeșce până la vîșta de 70 de ani, și-a întrebuintat timpul în următorul mod: 3 ani pentru instrucție, 8 distracție, 3 toaletă, 6 masă, 5 umblat, 3 coaversațiune, 1 serv. militar, 11 muncă, 6 cetire și 24 somn. Bine înțeles, că această socotăla nu se pōte potrivi oricui. Așa un avocat vorbeșce mai mult de 3 ani din 70, față de un savant; vorbeșce însă cu mult mai puțin decăt o femeie. Comparați de asemenea un olog cu un factor postal. Somnul însă la ori și cine ia mai mult de un șfert de viață omenescă. În realitate rămăne pentru adevărata activitate d'ăr 11 ani ai muncii; ori cum ar fi ocupațiunea unui om, numai acești 11 ani formăză adevărata viață a unui om.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Reductor responsabil: Traian H. Pop.

La cererea mai multora.

Ultima reprezentație

Măne Marți în 26 Februarie n. c. în sala de Concerte

D-1 și D-na Lachowsky de Berghoff

producându-se în arta magiei, spiritistice, evoluțiunii de monede, ca ilusionist și ventrilog.

Pețul intrării: Locul I. 1 cor., Locul II. 60 bani. Balcon 60 bani. Galerie 30 bani.

Inceputul la 8 ore seara.

Sz 7310—1900.

tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság. mint tlkvi hatóság, közhírré teszi, hogy a Boeriu Toma George végrehajthatónak Mititean Danila a lui George végrehajtható szenedő elleni 248 kor. tökéletesítés és jár. iránti végrehajthatási ügyében a fogarasi kir. járásbiróság területén lévő v.-t. récei községben fekvő a Mititeanu Danilá lui George és Mititeanu Maria szül. Poparád nevén álló a vajda teleki-récei 24. sz. tjkvben A + 43, 44 hrsz. ingatlanra 556 koronában; A + 2699 hrsz. inglt. 128 kor., A + 2948 hrsz. 48 kor., A + 2994 hrsz. ingltra 140 kor., A + 2997/2 hrsz. ingltra 30 k., A + 4174 hrsz. ingltra 198 kor., A + 4328 hrsz. ingltra 54 kor., A + 5117/2 hrsz. ingatlanra 20 korona. A + 5220 hrsz. ingltra 268 korona, A + 5270 hrsz. ingltra 40 korona, A + 5305 hrsz. ingltra 18 kor., a vajda-teleki-récei 24 sz. tjkvból, a vajda-teleki-récei 1167 sz. tjkvben átvitt Mititeanu Maria szül. Poparád és Mititeanu Joze lui George nevén álló A + 2086/2 hrsz. ingatlanra 30 korona, A + 5302 hrsz. ingltra 70 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901 évi Március hó 13-ik napján d. e. 9 orakor a vajda-teleki-récei község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett, ártolyammal számított és az 1881-ik évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldöttkéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarason, 1900 évi okt. hó 18-án

A kir. bíróság, mint tlkvi hatóság.

Schupiter,
kir. albiró.

Cursul losurilor private

din 21 Feb. 1901.

	cump.	vinde
Basilica	14.10	15.10
Credit	392.—	393.50
Clary 40 fl. m.	140.—	142.—
Navig. pe Dunăre.	—	—
Insbruck	74.—	76.—
Krakau	65.75	67.65
Laibach	57.—	59.—
Buda	—	—
Pa'fy	153.—	154.—
Crucea roșie austriacă	141.—	145.—
" " ung.	47.50	48.50
" " ital.	24.75	25.75
Rudolf	59.—	63.—
Salm	180.—	181.—
Salzburg	67.—	69.—
St. Genois	210.—	220.—
Stanislaw	—	—
Trientine 4 1/2 % 100 m. c.	391.—	393.—
" " 4 % 50	27.—	28.—
Waldstein	51.—	52.—
" de 10 franci	21.75	22.75
Banca h. ung. 4 %	—	—

AURARIA cassă de economii societate pe acțiuni în ABRUD.

CONVOACARE.

Domnii acționarilor a institutului „AURARIA“ cassă de economii societate pe acțiuni în Abrud, prin această se convoca la a

XIII-a Adunare generală ordinară,

ce se va ține la 14 Martie st. n. 1901 la 10 ore a. m. în Abrud, în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere și împărțirea profitului curat.
2. Fixarea marcelor de prezentă.
3. Alegerea a 2 membrii în direcțiune.
4. Alegerea comitetului de supraveghere.
5. Eventuale propunerii în cadrul statutelor.

Domnii acționarilor, cari voesc a participa la această adunare în persoană sau prin plenipotențiat, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual documentul de plenipotență cel puțin cu o zi înainte de adunare la cassa institutului, sau la institutul „Doina“ din Câmpeni ori la institutul „Detunata“ din Bucium.

Abrud, 11 Februarie 1901

Directiunea.

RAPORTUL

comitetului de supraveghere pe anul de gestiune 1900.

Onorată adunare generală!

Comitetul de supraveghere a institutului D-Voetră de credit și economii „AURARIA“ are onora Vă raporta următoarele, că: a scontrat cassa și a luat la rivisie cărțile principale și auxiliare și le-am aflat toate conduse în ordine și esact.

In ședința sa din 16 Faur a. c. au cenzurat raportul direcțiunii și au revidat bilanțul, pe care le au primit întru toate fără de nici o modificare.

Pe temeiul acesta propunem, că raportul direcțiunii precum și propunerea aceea asupra distribuirii profitului să se primescă și de către On. adunare generală și să i-se deie absolutoriul.

In fine comitetul de supraveghere se roagă ca și raportul său se fie luat la cunoștință și On. adunare generală să-i deie absolutoriul.

Abrud. în 16 Faur 1901.

Basilii Basiota,
pres.

Nicolae David,
notar.

Contul Bilanțului.

ACTIVE			PASIVE		
	Coróne	fil.		Coróne	fil.
Cassa în numărar	15861	25	Capital social 300 acțiuni à cor. 200	60000	—
Cambii de bancă	557585	79	Fondul de rezervă statut. al acționarilor	40000	—
Imprumuturi hipotecare	109272	35	Fondul special de rezervă	39342	10
Credite cambiale cu acoperire	32271	—	Fondul de pensiuine al funcționarilor	30378	98
Efecte publice	36561	—	Fondul special de amortisare	3731	42
Acții dela diverse bănci	10400	—	Depunerii pentru fructificare	520906	13
Realități	872	12	Cambii de bancă reescontate	41687	—
Mobilier cor. 859.76 f.			Interese anticipate pro 1901	6914	56
după amortisare de " 85.98 "	773	78	Diverse conturi creditore	1372	05
Diverse conturi debitoare	983	80	Profit transpus din 1899 cor. 2800.—		
			Profit net " 17448.—	20248	85
	764581	09		764581	09

Contul profitului și al perderilor.

EȘIRI			VENITE		
	Coróne	fil.		Coróne	fil.
Interese:			Interese:		
pentru depunerii spre fruct. c. 27912.72			dela cambii de bancă cor. 52156.46 f.		
" fondul gen. de rezervă 2000.—			dela imprumuturi hipot. " 8222.15 "		
" fondul spec. de rezervă 1823.16			dela cred. camb. cu acop. " 2714.33 "		
" fondul de pensiuine . 1465.10			dela efecte publice . . " 2348.40 "	65441	34
" fond special de amort. 162.12	33363	10	Provisiuni	6168	35
Spese:			Profit transpus	2800	—
Salare cor. 8399.97 f.					
Chirie " 600.— "					
Spese de postă și alte " 2208.27 "					
Marce de prezentă. . . " 2048.— "	13256	24			
Contribuțiune:					
directă cor. 4389.10 f.					
10% dare la interesele dela depunerii și alte comp. de timbru	7455	52			
Amortisare din mobilier	85	98			
Profit transpus din 1899 c. 2800.— f.					
Profit net " 17448.85 "	20248	85			
	74409	69		74409	69

ABRUD, în 31 Decemvre 1900.

Dr. Laurențiu Pop m. p.,
dir. esec.

Silviu Lazăr m. p.,
contabil

Romul Furdul m. p., Candin David m. p., Dr. Bordia Alex. m. p., Georgiu Ivașcu m. p., Petru Macaveiș m. p. presed.

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat Bilanțul present, contul profitului și al perderilor și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare ale institutului, constatăm, că le-am aflat cu acelea în deplină conformitate și ordine.

D. u. s.

Basilii Basiota m. p.,

Nicolau Lobonțiu m. p.,

Nicolae David m. p..

Tergul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 19 Febr. n. de 32,025 capete, la 20 Febr. n. au intrat 249 capete și au eșit 222 capete, rămânând la 21 Febr. n. un număr de 32,052 capete.

Se notază marfa ungerescă: veche grea dela 88—92 fil. tineră grea dela 97—99 fil., de mijloc dela 94—96 fil., ușoară dela 90—92 fil. — Sârbescă: grea 92—94 fil., de mijloc 90—92 fil., ușoară 88—90 fil. kilogramul.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoșii.